

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ilmastolain muuttamisesta

Ympäristöministeriö pyytää kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ilmastolain muuttamisesta. Lausuntopyyntö tuli vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa 8.6.2022.

Lakimuutoksen keskeisin muutos kuntien osalta on velvoittaa kunnat laatimaan ilmastosuunnitelma, joka kunnan tulisi päivittää vähintään kerran valtuustokaudessa. Suunnitelman hyväksyisi valtuusto. Kunnan tulisi suunnitelmassa asettaa päästövähennystavoite sekä toimet, joilla päästöjä vähennetään kunnassa. Samoin kunnan olisi seurattava suunnitelman toteutumista. Suunnitelman voisi laatia myös yhdessä alueen muiden kuntien kanssa. Kunta voisi asettaa myös sopeutumiseen ja nieluihin liittyviä tavoitteita ja toimia.

Lisäksi ilmastolakia ehdotetaan täydennettäväksi myös muutoksenhakusääntelyn osalta. Valtioneuvoston päätöksiä koskevasta muutoksenhausta lisättäisiin nimenomainen säännös ilmastolakiin. Muutosta valtioneuvoston päätöksiin haettaisiin korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Valtioneuvoston päätökset tulisi antaa tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Muutosten tavoitteena on vauhdittaa ilmastotyötä sellaisissa kunnissa, joissa se ei vielä ole käynnistynyt tai edennyt pitkälle. Esitysehdotuksessa otettaisiin huomioon eri vaiheissa olevat kunnat säätämällä kunnan ilmastosuunnitelman vähimmäisvaatimuksista. Tavoitteena on, että kunnat voisivat toteuttaa ilmastotoimiaan omista lähtökohdistaan ja painottaa suunnitelmassaan kyseiselle kunnalle keskeisiä asioita.

Muutoksenhakua koskevan sääntelyn avulla puolestaan edistetään oikeusturvan toteutumista ilmastolain alalla sekä vähennetään oikeusepävarmuutta. Esityksellä määritettäisiin, millä tahoilla on valitusoikeus ilmastolain mukaisista valtioneuvoston päätöksistä. Nimenomaisen muutoksenhakua koskevan säännöksen tavoitteena on parantaa vaikutusmahdollisuuksia elinympäristöä koskevaan päätöksentekoon.

Liitteet:

Liite 1. Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi ilmastolain muuttamisesta

Lausunto

Keiteleen, Tervon ja Vesannon kuntien ympäristönsuojeluviranomainen lausuu, että tämänhetkisillä resursseilla veloitteen toteuttaminen kunnassa on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Veloitteen asettaminen laukaisee lisärahoituksen tarpeen, koska ilmastosuunnitelman laatimista ja seuraamista varten tulee rekrytoida asiantunteva ja tehtävään sitoutunut henkilö.

Kuntien rakentamisessa, suunnittelussa ja hankinnoissa otetaan jo resurssien mahdollistamalla tavalla huomioon ilmastonäkökohdat ja tuetaan uusiutuviin energiamuotoihin siirtymistä. Lisäksi alueella sijaitsevat, päästöjä tuottavat toiminnot ovat pääasiassa pienimuotoisia, mikä helpottaa ilmastonäkökulman huomioimista myös niiden toiminnassa.

Muutoksenhakumahdollisuuden lisäämistä ilmastolakiin kannatetaan, koska suunnitelmien oikeusvaikutusten kasvaessa ja paikallistuessa muodostuu tahoja, joihin oikeusvaikutukset suoranaisesti kohdistuvat. Tällöin kyseisille tahoille on asianmukaista antaa mahdollisuus tulla kuulluksi heihin kohdistuvien oikeusvaikutusten johdosta.

Elisa-Maria Heikkinen
Ympäristönsuojelutarkastaja
Nilakan ympäristölautakunta
puh. 044 7499 322
elisa-maria.heikkinen@tervo.fi

Markku Paananen
Puheenjohtaja
Nilakan ympäristölautakunta
puh. 040 5888 497
markku.paananen@keitele.fi